

Lisa 4.

Hindamise korraldus

1. Hindamisest teavitamine

- 1) Õpitulemuste hindamise põhimõtteid ja korda tutvustab õpilastele klassi- või aineõpetaja õppeaasta algul.
- 2) Käitumise hindamise põhimõtteid ja korda tutvustab õpilastele klassijuhataja õppeaasta algul.
- 3) Õpilasel ja tema vanemal on õigus saada teavet hinnete/hinnangute kohta klassijuhatajalt ja/või aineõpetajalt ja/või e-koolist.
- 4) 1.- 3. klassi õpilasi ja nende vanemaid teavitatakse poolaasta õpitulemustest ja kokkuvõtvalt õppeaasta õpitulemustest pabertunnistuste vahendusel.
- 5) 4.- 9. klassi õpilasi ja nende vanemaid teavitatakse trimestrite õpitulemustest lisaks e-koolile vajadusel ka pabertunnistuste vahendusel. Õppeaasta lõpus saavad kõik õpilased pabertunnistuse.
- 6) Kooli õppekavas sätestatud hindamise korralduse avalikustab kool avaliku teabe seaduse alusel kooli kodulehel.

2. Hindamine

2.1. Kujundav hindamine

- 1) Kujundav hindamine on õppe kestel toimuv hindamine, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed.
- 2) Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.
- 3) Õppetunni vältel saab õpilane suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatuseesmärkide ja läbivate teemade) kohta.
- 4) Kogu õppepäeva vältel annavad kõik koolitöötajad õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kooli töötajad reageerivad juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.
- 5) Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.
- 6) Kujundava hindamise vahendid valib õpetaja.

2.2. Hindamisvormid

- 1) I kooliastmes saab õpilane suulisi ja kirjalikke sõnalisi hinnanguid.
- 2) II kooliastmes saab õpilane põhiainetes numbrilisi hindeid viie palli süsteemis, oskuse ning valikainetes mitteeristatavaid hindeid (arvestatud/ mittearvestatud). Hinde juurde on lisatud kirjalik sõnaline hinnang.
- 3) 7. ja 8. klassis saab õpilane põhiainetes numbrilisi hindeid viie palli süsteemis, oskuse ning valikainetes mitteeristatavaid hindeid (arvestatud/ mittearvestatud) .
- 4) 9. klassi õpilane saab kõikides õppeainetes numbrilisi hindeid viie palli süsteemis.

2.3. Hinnangute andmine I kooliastmes

- 1) Õpilaste õpitulemuste hindamisel kasutatakse kujundava hindamise põhimõtteid, rakendades selleks sõnalisi hinnanguid. Õpilasele antakse õppeprotsessis suulisi ja kirjalikke sõnalisi hinnanguid ja soovitusi.
- 2) Kokkuvõtvate sõnaliste hinnangute aluseks on õpetajate tähelepanekud ja märkmed. Hinnangutes tuuakse esile õpilaste edusammud ja juhitakse tähelepanu puudustele teadmistes ning arendamist vajavatele oskustele.

2.4. Hindamine II ja III kooliastmes

- 1) Hindega „5” ehk „väga hea” hinnatakse õpitulemusi, mis on saavutatud täiel määral või ületavad neid.
- 2) Hindega „4” ehk „hea” hinnatakse õpitulemusi, mis vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele.
- 3) Hindega „3” ehk „rahuldav” hinnatakse õpitulemusi, mis võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada, ilma et tal tekiks olulisi raskusi hakkama saamisel edasiste õpingutega või edasises elus.
- 4) Hindega „2” ehk „puudulik” hinnatakse õpitulemusi siis, kui õpilane on perioodi jooksul arenenud, kuid ei saa raskusteta hakkama edasiste õpingutega või edasises elus.
- 5) Hindega „1” ehk „nõrk” hinnatakse õpitulemusi siis, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasiste õpingutega või edasises elus ning õpilane ei ole arenenud.
- 6) Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindega „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindega „4” 75–89%, hindega „3” 50–74%, hindega „2” 20–49% ning hindega „1” 0–19%.
- 7) Õpilasel on õigus oma tööd järelevastata, kui selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata. Aineõpetaja võib lubada järelevastata tööd, mille tulemust on hinnatud hindega „rahuldav” või „hea”.
- 8) Diferentseeritult hinnatakse püsiva kirjaliku kõne puudega õpilase kirjalikke töid, kui õpilane saab regulaarselt logopeedilist ravi või kui õpetaja töötab temaga individuaalselt logopeedi nõuannete järgi. Kirjalike tööde diferentseeritud hindamisel arvestatakse düsgraafia omaseid spetsiifilisi vigu vealiikide järgi. Ühte liiki vead loetakse üheks veaks.
- 9) Mitteeristatavat hindamist kasutatakse 4. – 8. klassis järgmiste valik- ja oskusainete hindamisel: kehaline kasvatus, tööõpetus, muusika, kunst, käsitöö, liiklusõpetus ja arvutiõpetus.

- 10) Õpilane saab oskus- ja valikainetes arvestatud/mittearvestatud tulemuse vastavalt õppeaine õpetaja kehtestatud õpitulemuste hindamise kriteeriumitele.

3. Kokkuvõtavad hinned ja järgmise klassi üleviimine. Õpilase täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmine.

- 1) Kokkuvõttev hindamine on hinnete ja hinnangute koondamine trimestrihinneteks ja poolaastahinnanguteks, ning neid omakorda aastahinneteks/aastahinnanguteks.
- 2) I kooliastmes kasutatakse poolaasta ja õppeaasta lõpul kirjalikke kokkuvõtvaid sõnalisi hinnanguid, mis kirjeldavad süsteemselt lapse arengut, kooliastme pädevuste ja õpioskuste kujunemist, õppeprotsessis osalemist ja õpitulemusi.
- 3) 4.- 8. klassis kasutatakse trimestrite ja õppeaasta lõpul numbrilist ja mitteeristatavat hindamist.
- 4) 9. klassis kasutatakse trimestrite ja õppeaasta lõpul numbrilist hindamist viie palli süsteemis.
- 5) Kui õppeaine trimestrihinne või poolaastahinnang on jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde või -hinnangu väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk” või antakse tulemustele samaväärne sõnaline hinnang.
- 6) Õpilasele, kelle trimestrihinne või poolaastahinnang on „puudulik” või „nõrk”, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse tugisüsteem vastavalt kooli õppekavas sätestatule, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.
- 7) Trimestrihinnete või poolaastahinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmise klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmise klassi üleviimise otsus tehakse enne viimase trimestri/poolaasta lõppu.
- 8) Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, millest tulenevalt trimestrihinnetest või poolaastahinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk” või anda samaväärne sõnaline hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne viimase trimestri lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast viimase trimestri/poolaasta lõppu. Aastahinne või aastahinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades selle tulemusi.
- 9) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamast õppeainest aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.
- 10) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on puudumiste tõttu kolmes või enamast õppeainest aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

- 11) 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.
- 12) Lõigetes 7 ja 10 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajas.
- 13) Õppeainete kokkuvõtvad trimestri/poolaasta ja aastahinded ning samaväärsed sõnalised poolaasta hinnangud kantakse e-kooli, aastahinded ka õpilasraamatusse.

4. Põhikooli lõpetamine

- 1) Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatika eksami ning ühe eksami omal valikul.
- 2) Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:
 - a) kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
 - b) kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.
- 3) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutatus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.
- 4) Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel, kes õpib keelekümblusklassis või kes asus koolis või klassis õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib lõikes 1 nimetatud eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena eksami.
- 5) Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina. Koolieksami ettevalmistamisel ja hindamisel lähtutakse põhikooli riikliku õppekava nõuetest.

5. Käitumise hindamine

- 1) Õpilase käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis ja väljaspool kooli.
- 2) I kooliastmes toimub ka käitumise tagasisidestamine hinnanguliselt. Alljärgnevalt mõned näited:
 - a) oskab erinevates olukordades sobivalt käituda ning muudab oma käitumist vastavalt tagasisidele;
 - b) kasutab erinevaid vahendeid heaperemehelikult ning tegevuse lõppedes koristab enda järelt;

- c) väärtustab enda ja teiste tööd, järgib koostegutsemise reegleid. Oskab teistega arvestada ja mõistab, et inimesed võivad olla erinevad;
 - d) käitub viisakalt ja järgib klassireegleid;
 - e) tegutseb iseseisvalt ja vastutab oma käitumise eest.
- 3) II ja III kooliastmes hinnatakse käitumist käitumishindega “eeskujulik”, “hea”, “rahuldav”, või mitterahuldav”.
 - 4) Käitumishindega “eeskujulik” hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt.
 - 5) Käitumishindega “hea” hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid.
 - 6) Käitumishindega “rahuldav” hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi, mistõttu ta vajab pedagoogide ja lastevanemate tähelepanu ning suunamist.
 - 7) Käitumishindega “mitterahuldav” hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, ei allu õpetajale ega lastevanemate nõudmistele. Õpilase käitumise võib hinnata “mitterahuldavaks” ka põhjuseta puudumise korral või üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.
 - 8) Käitumist hindab klassijuhataja küsides aineõpetajate arvamust.
 - 9) Käitumist hinnatakse õppeaasta lõpus koondhindena/ hinnanguna ja kantakse e-kooli ning II - III kooliastmes ka õpilasraamatusse.